

Pin it

Mark Cousins älskar biosalongens mörker och känslan av att stiga in i en annan värld. Foto: Lelf Weckström.

”Jag känner mig själv som ett barn”

Annika Hällsten

Publicerad: 07.09.2014 13.14 • Uppdaterad: 07.09.2014 15.04

Filmregissören Mark Cousins har aldrig haft ett visitkort, vantrivs i välsittande kostymer och föredrar smörgås framom gourmetmiddagar. Och han odlar gärna sin barnslighet.

Ibland är det så att du knäpper på när du tror att du stänger av, konstaterar Mark Cousins. Utpumpad och slutarbetad efter att ha färdigställt sin hyllade tv-serie *The Story of Film: An Odyssey*

ÄMNESORD

- Personintervjuer
- Film

DELA

15

Rekommende

VERKTYG

Större text

Mindre text

Skriv ut artikel

Rapportera fel

(2011) ville Mark Cousins bara dra sig tillbaka och inte ägna film en tanke.

Cousins fördrev tiden med syskonbarnen Laura och Ben och ibland filmade han dem, för nöjes skull trodde han. Men en kväll, när han studerade sitt material och såg två barn leka, göra grimaser, försöka bita varandra och försjunka i ensamma grubblerier insåg Cousins att en ny film var under arbete – en film om barn och hur de porträtteras på film.

– Jag känner mig själv som ett barn, säger Mark Cousins och skrattar stort och hjärtligt.

Intervjun med Mark Cousins görs i en hotellooby i Helsingfors. Väklädda businessmän tittar förvånat på den bullrigt glade Cousins som breder

ut fotografier av barn från minnesvärda filmer och med emfas citerar ett av konstvärldens genier.

– Pablo Picasso sade en gång att alla barn är andras barn. Den som vill vara kreativ måste hålla fast vid barnet inom sig. Jag tänker bland annat på vikten av att kunna visa känslor, också när de växlar i rasande fart.

Hufvudstadsbladets digitala utbud ingår i din prenumeration!

Börja läsa eHBL redan i dag!

Gå in på e.hbl.fi

– Om du studerar

Picassos konst

märker du att han målade på ett skenbart enklare sätt ju äldre han blev.

Mark Cousins drar upp sin egen kamera ur väskan. Den är liten, behändig, går att bära med sig överallt och rasande bra.

– Min film, gjord med den här kameran, visades på den största scenen i Cannes, berättar han stolt.

Trivialt är stort

Ensamma, utsatta, elaka, övergivna, dumdristiga och fantasifulla barn har huvudrollen i Mark Cousins senaste dokumentär *The Story of Children and Film* (2013). Alla dessa barn har satt spår i filmhistorien. Bland sina favoriter lyfter Mark Cousins fram den danska kortfilmen *Palle alene i verden* från 1949 och den iranska filmen *The Boot*.

Palle är en liten gosse som vaknar upp en morgon och storögt upptäcker att alla vuxna har försvunnit. Hela världen blir hans lekplats och till slut löper han amok och avrundar med att flyga till månen.

Och *The Boot* handlar om en liten envis flicka som övertalar sin mamma att köpa henne glänsande röda gummistövlar. På bussen tappar hon den ena stöveln och filmen handlar om jakten på det älskade skodonet.

– Vem bryr sig om kosmos när man har förlorat sitt älsklingsplagg? säger Cousins.

– Filmer om barn behöver inte ha ett storslaget ämne, det kan vara något så trivialt som en stövel. *The Boot* borde vara obligatorisk för alla manusförfattare.

Ett omöjligt uppdrag?

PROFIL

Mark Cousins

- Alder: 49 år.
- Karriär: Irländsk filmkritiker och filmskapare. Har gjort flera dokumentärer om film, bland dem *The Story of Film*, *What Is This Film Called...Love?* och *Here Be Dragons*. Skapade tillsammans med skådespelaren Tilda Swinton 2009 en rörlig filmfestival som turnerade i Skottland.
- Aktuell med: Dokumentären *A Story of Children and Film* visas på Kärlek och anarki. Tv-serien *The Story of Film* sänds i repris på Yle Tema med start 10.9.
- Gillar: Alvar Aalto. Han är briljant och förlorade aldrig sin kontakt med naturen. När du går in i ett hus ritat av Aalto vet du att det är en mänsklig byggnad. Dessutom älskade Aalto film.

Mest känd är Mark Cousins för tv-serien The Story of Film. De femton avsnitten är en hisnande guidning genom filmens historia. Cousins avverkar hundratals filmer och är en fantastisk ciceron, inte minst tack vare sin vackra röst som är en upplevelse i sig.

Att sammanfatta filmhistorien på drygt 900 minuter är förstås ett Mission Impossible. Mark Cousins säger att hans honnörsord var filmer som kan beskrivas som innovativa.

– Jag ville inte vara för teoretisk och akademisk. Och jag ville inte utgå från filmer som vunnit Oscarsstatyetter.

– Och så skulle det bli en global upptäcktsresa. För många filmprojekt har dikterats av vita män från väst.

Asiatisk och afrikansk film lyfts fram i både The Story of Film och A Story of Children and Film. I den senare dokumentären finns också en finsk film med, nämligen Finlandia (1922) i regi av Erkki Karu. I scenen ser vi en pojke oförskräckt rusa mot en isbrytare som plöjer genom det frusna havet.

Svensk film är representerad med scener från Ingmar Bergmans Fanny och Alexander och Kjell Gredes Hugo och Josefin.

Sverige, och i synnerhet Stockholm, sysselsätter Mark Cousins som planerar nästa dokumentär. Arbetsnamnet är Stockholm – I love you (Stockholm – jag älskar dig).

– Paris, New York och Rom har fått sina kärleksfilmer men ingen hyllar Stockholm. Inte ens Bergman – han undvek den svenska huvudstaden.

Vandra när du är uttråkad

Mark Cousins har sett tusentals filmer. Biosalongens mörker är alltjämt en favoritmiljö och han säger att han varje gång han ska se en film återgår till att vara ett barn. När ridån glider isär vet han att han får fly in i en annan värld och tränga in i huvudet på andra människor.

– Film är en empatimaskin.

Men vad gör du om filmen är urusel?

– Då reser jag mig och går ut. Jag älskar att promenera och det är ett utmärkt botemedel också mot dåliga filmer.

– Också bra filmer kan för övrigt ha dåliga slut. Steven Spielberg är expert på sådana filmer. Det händer att jag gör sorti tjugo minuter innan slutet.